

Аналіз про науково-дослідну роботу бібліотек області за 2015 рік.

Досить важливу роль у роботі бібліотек займає науково-дослідна робота. У 2015 році бібліотеки області взяли участь у загальнодержавних дослідженнях: *«Книга. Читання. Бібліотека»*, *«Вивчення стану інформатизації бібліотек Хмельницької області»*, (організатори - Міністерство культури України, Національна парламентська бібліотека України, Український центр культурних досліджень).

Активною була участь бібліотек в загальнообласних дослідженнях, таких як:

- *«Стан та використання краєзнавчих фондів у бібліотеках»* (загальнообласне дослідження);
- *«Краща книга Хмельниччини»* (До Всесвітнього дня книги та авторського права) (анкетування);
- *«Веб-спілкування та нетикет сучасного бібліотекаря»* (онлайн-дослідження);
- *«Робота бібліотек Хмельниччини на допомогу внутрішньо переміщеним особам»* (локальне онлайн-дослідження);
- *«Стан інформатизації бібліотек області»* (маркетингова розвідка);
- *«Ресурси наукової бібліотеки для жителів села – шлях до вдосконалення роботи»* (соціологічне дослідження);
- *«Можливість та якість надання бібліотеками доступу користувачам до послуг електронного урядування»* (в рамках проекту «Поінформована громада – демократична країна» (моніторинг).

За зібраними матеріалами досліджень, підготовлені статистичні таблиці, аналітичні записки, які використовуються у плануванні роботи бібліотек області та для покращення їх діяльності.

Також протягом року працівниками ЦРБ (ЦМБ) області проведено 45 власних соціологічних досліджень. *З метою* покращення роботи сільських бібліотек, виявлення проблемних питань та шляхів їх вирішення серед голів сільських, селищних рад **Волочиською ЦРБ** проведено опитування *«Роль органів місцевої влади в розвитку публічних бібліотек району»*. В опитуванні взяли участь 35 очільників місцевих рад.

47,4 % опитаних вважають, що їхні громади спроможні взяти на себе утримання сільської бібліотеки, 15,5 % - що вони спроможні утримувати бібліотеки, але за умови залишення коштів на місцях та додаткового фінансування закладу з боку держави, 37,1 % вважають свою громаду неспроможною утримувати бібліотеку.

6,1 % опитаних голів сільських рад визнали, що хочуть закрити бібліотеки, 51,5 % відповіли, що залишать все без змін, а 42,4 % сприятимуть поліпшенню матеріально-технічної бази бібліотек.

Основними проблемами сільських бібліотек, на думку опитаних, є: відсутність опалення, відсутність комп'ютерної техніки та доступу до мережі Інтернет, відсутність коштів на комплектування бібліотечних фондів, низький рівень матеріально-технічної бази, низька кваліфікація працівників.

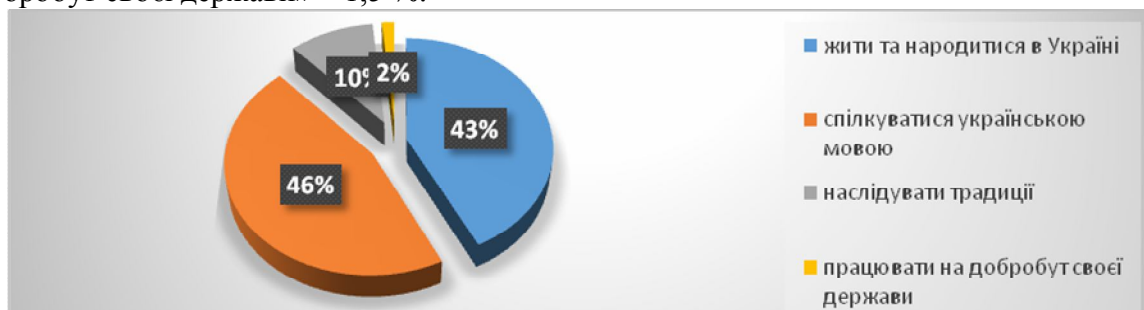
Всі респонденти одноставні в думці, що у фондах бібліотеки обов'язково повинні бути загальнодержавні, обласні та місцеві видання газет і журналів для дітей та молоді, видання для жінок. А щодо конкретних назв періодичних видань, їх думки розділилися. Найчастіше часто згадується журнал «Дім. Сад. Город», газети: «Урядовий кур'єр», «Експрес», «Голос України». Всі респонденти акцентують увагу на необхідності мати у фондах бібліотек видання для дітей, а саме: «Барвінок», «Малютко», «Яблунька», «Жираф». А також респонденти хотіли б бачити у бібліотеках популярні видання: «Добрий господар», «Будьмо здорові», «Сімейна газета», «Жіночий порадник».

66,7 % респондентів бажають отримувати у бібліотеках інформацію про діяльність органів місцевого самоврядування.

Городоцькою ЦРБ проведено соціологічне дослідження *«Патріотизм у розумінні сучасної молоді»*. *Метою* було визначити ставлення молоді до власної країни, суспільства.

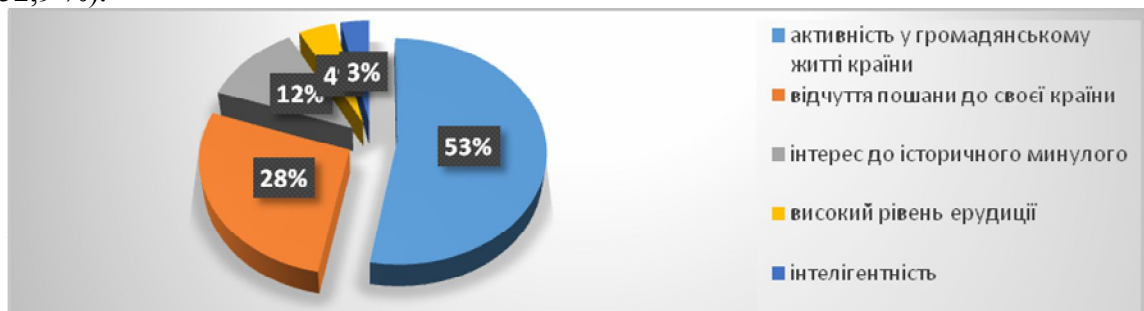
Під час дослідження було опитано 204 респондента, з них - 88 чоловіків (43,1 %) та 116 (56,9 %) жінок. За результатами дослідження 84 % опитаних вказали, що пишуться тим, що вони є громадянами України.

Більшість людей не до кінця розуміють поняття «патріот», тому в анкеті було поставлене запитання: «Що для вас означає бути патріотом?». Відповіді розподілилися таким чином: «Бути патріотом – це жити та народитися в Україні» - відповіло 42,6 % опитаних, «спілкуватися українською мовою» – 45,6 %, «наслідувати традиції» – 10,3 %, «працювати на добробут своєї держави» – 1,5 %.

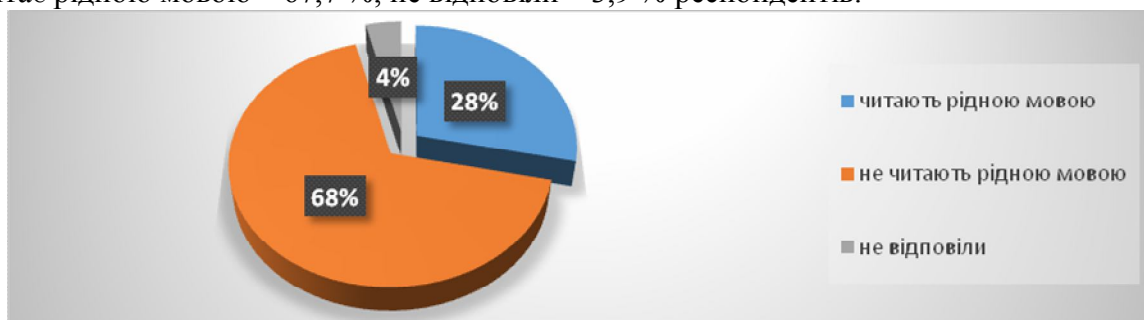
Мал.№1. Діаграма: «Розуміння респондентами поняття «патріот»».

Щодо рис характеру, які мають бути притаманними патріоту, респонденти обрали: відчуття пошани до своєї країни – 27,5 %; інтерес до історичного минулого – 11,8 %; високий рівень ерудиції – 4,4 %; інтелігентність – 3,4 %; активність у громадському житті країни – 108 (52,9 %).

Мал.№2. Діаграма: «Думка респондентів, щодо рис характеру, які мають бути притаманні патріоту».

Художню літературу рідною мовою беруть у бібліотеці і читають 28,4 % респондентів, не читає рідною мовою – 67,7 %, не відповіли – 3,9 % респондентів.

Мал.№3. Діаграма: «Переваги у виборі мов для читання книг респондентами».

На жаль, дослідження виявило й те, що більшість респондентів не любить свою державу, прагнуть жити за кордоном, не вважають обов'язком громадянина України службу в армії, не читає художню літературу рідною мовою.

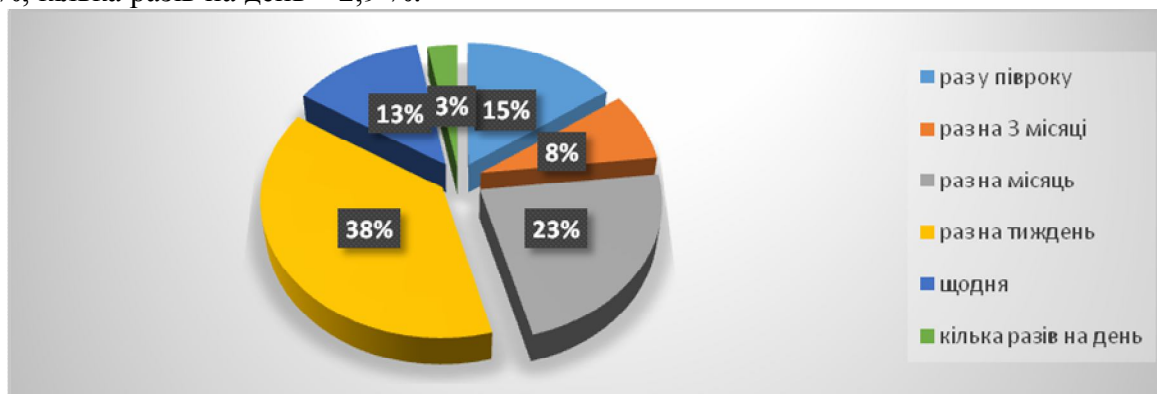
Дунаєвецькою ЦРБ проведено соціологічне дослідження «*Настрій і книга*». Метою якого було виявлення впливу психологічного настрою користувачів бібліотеки на вибір літератури для читання.

В опитуванні взяли участь 46 респондентів. Про те, що настрій має вагомий вплив на читання підтвердили результати опитування. Третина респондентів вбачає у читанні непоганий спосіб проведення вільного часу, інші сприймають читання, як можливість

відійти від повсякденних проблем і знайти душевне заспокоєння. Тобто читання виступає своєрідним релаксаційним засобом психологічного розвантаження.

Анкетування на тему «**Читання на Кам'яниччині. Дослідження читацьких звичок та ставлення до читання**» проведено у Кам'янець-Подільській ЦРБ. Метою опитування було дослідити звички, частоту та періодичність читання, читацькі смаки користувачів. Всього у дослідженні взяли участь 573 респонденти віком від 13 до 65 років. Переважна більшість опитаних жінки – 51,6 %, чоловіки – 48,3 %.

Проаналізувавши результати анкетування виявлено, що раз у півроку читають 15,1 % респондентів, раз на 3 місяці – 8 %, раз на місяць – 22,6 %, раз на тиждень – 38,2 %, щодня – 12,9 %, кілька разів на день – 2,9 %.

Мал.№4. Діаграма: «**Частота читання респондентами**».

Протягом минулого року респонденти прочитали: одну книжку – 20,2% опитаних, дві – 12 %, три – 33,1 %, чотири – 7,5 %, п'ять – 11,5 %, шість – 5 %, сім і більше книжок – 7,5 %, не читав жодної (читають переважно періодичні видання) – 2,9 % респондентів.

Останніми прочитаними книгами респонденти називали переважно твори української літератури: «Ключ», «Тінь сови» В.Шкляра; «Криничар», «Многі літа, благі літа», «Світован» М.Дочинець; «Райцентр», «Молоко з кров'ю» Л.Дашвар; «Річка Геракліта» Л.Костенко; «Мальви» Р.Іваничука; «Сад Гетсиманський» І.Багряного; «Тореадори з Васюківки» В.Нестайка; «Людолови» З.Тулуб.

З російської літератури були названі: «Женская зависть, или как избавиться от соперниц» Ю.Шилов; «День без любви» А.Данилов; «Війна і мир» Л.Толстого.

Із зарубіжної: «Червоне і чорне» Стендаля; «Одинадцять хвилин» П.Коельйо; «Собор Паризької Богоматері» В.Гюго; «Полонянка» М.Пруста; «Лекарь. Ученик Авиценны» Н.Гордон.

Під час проведення заходів до Всеукраїнського дня бібліотек у Красилівській ЦРБ було проведено анкетування «**Якою я бачу сучасну бібліотеку**». А також у бібліотеках району були проведені бліц-опитування «**Книга в моїй сім'ї**», «**Комп'ютер або книга**».

Новоушицькою ЦРБ проведено соціологічне дослідження «**Бібліотечне обслуговування: що хотілось би змінити?**». У ньому взяли участь 60 користувачів бібліотеки. Аналіз дослідження показав, що важливим в обслуговуванні користувачів є якісне обслуговування та комфортні умови у бібліотеках, що має вплив на загальне уявлення користувачів про бібліотеки. 16,3 % респондентів звертають увагу на чистоту, порядок і затишок у бібліотеці, 8,3 % - на зручний режим роботи, 16,7 % респондентів задоволені репертуаром соціокультурних заходів, які відвідали, 41,7 % - на поповнення сучасною українською літературою і 17 % звертають увагу на розширення асортименту періодичних видань.

Розвідку «**Бібліотека і читач у віртуальному просторі**» проведено серед сільських бібліотек району. Опитано 90 користувачів з 6 бібліотек філій: с.Куражин, с.Песець, с.Березівка, с.Вільховець, с.Рудківці, с.Струга. За результатами розвідки 46 % респондентів проводять в мережі Інтернет від 1 до 3 годин на день, 14 % - більше 5 годин. Перевагу

надають пошуковій системі Google. Більшість сільських жителів користуються Інтернетом у бібліотеках, інші ж або мають вдома, або у школі (учні).

В рамках тижня військово-патріотичної книги «Літопис мужності» в **Полонській ЦРБ** проведено анкетування користувачів відділу обслуговування «*Улюблена книга про війну*». В анкетуванні взяли участь 35 респондентів, користувачів абонементів.

Метою анкетування було дослідити роль і популярність військово-патріотичної книги в сучасному суспільстві, визначити найбільш читану книгу про Другу Світову війну.

45,7 % респондентів назвали найбільш популярні книги про війну авторів Б.Васильєва «А зорі тут тихі», П.Карася «Буремний Буг», Ф.Людного «Дорогами війни».

На сайті **Старокостянтинівської ЦРБ** було організовано опитування «*Книга чи комп'ютер? Чому надасте перевагу?*». Опитано 67 користувачів (відвідувачів сайту). За підсумками 67,2 % респондентів надають перевагу обом джерелам інформації, 23,9 % опитаних тільки книзі і 9 % відвідувачів лише сайту.

У опитуванні «*У якому форматі ви читаєте книги?*» відповіді розділились у рівному відношенні. Респонденти читають як в електронному так і в паперовому варіанті.

Аналіз даних опитувань показав, що доступ до мережі Інтернет в бібліотеках став невід'ємною частиною бібліотечного сервісу, але водночас і традиційний формат книги (паперовий) теж користується популярністю у респондентів.

За результатами дослідження «*Користування соціальними мережами у бібліотеці*», проведеного у **Чемеровецькій ЦРБ**, в якому взяли участь 50 користувачів бібліотеки, зроблено висновок, що користувачі не стежать за часом, який вони проводять в соціальних мережах і якщо соціальні мережі стануть платними, більшість людей не відмовляться від їхніх послуг. Також працівниками районної бібліотеки було проведено дослідження «*Скажи наркотикам – ні!*».

В рамках Всеукраїнської акції «Українська молодь читає» **Хмельницькою ЦРБ** проведено онлайн-анкетування «*Читач сказав браво!*», яке дало можливість визначити, які книги користуються найбільшим попитом серед молоді. Опитано 30 респондентів віком від 18 до 21 року, з них 70 % - жіночої статі та 30 % - чоловічої статі.

Опитування показало, що користувачі не тільки цікавляться сучасною українською книгою, а й знають сучасних авторів та їх твори.

Найбільш популярні серед молоді є автори: В.Шкляр – вказали 33 % респондентів, Л.Дашвар – 27 %, А.Кокотюха 23 %. На думку молоді «Кращою книгою 2015 року» є: «Гонимарник» Д.Корній – 44 % респондентів, «Червоний» А.Кокотюхи – 30 %, «Залишенець» В.Шкляра – 23 %.

Проведене дослідження виявило, що фонди бібліотеки на 78 % задовольняють потреби користувачів, проте 22% користуються електронною книгою при відсутності друкованої.

Під час проведення школи бібліотекаря-початківця **Ярмолинецькою ЦРБ** проводилось дослідження «*Кодекс етики і ми*». А також під час круглого столу «Державна підтримка термомодернізації житлових будівель в Україні» проведено дослідження «*Енергозбереження в нашій оселі*», метою якого стала популяризація державної програми кредитування на придбання енергозберігаючих товарів та способів економії коштів та ресурсів пересічних громадян Ярмолинеччини. Було опитано 50 респондентів. 82 % респондентів вказали, що мають вдома газовий котел, 18 % мають котел на тверде паливо. Також додатково 56 % респондентів мають ще електричне обладнання, 38 % мають грубки, газовий конвектор – 6 %. Додатково респонденти застосовують у своїй оселі інші види енергозбереження: енергозберігаючі вікна, енергозберігаючі двері, теплоізоляційні матеріали, енергозберігаючі лампи. Взимку 30% респондентів будуть економити кошти, оформляючи субсидію, 66 % застосовуватимуть енергозберігаюче опалення. 4 % живуть у будинках, тому скоротять площу опалення кімнат.

Працівники **Кам'янець-Подільської МЦБС** провели ряд досліджень щодо вивчення обсягу і складу фонду **«Стан та використання бібліотечних документів розділу 84.4УКР твори української літератури»**. Дослідження показало, що фонд української художньої літератури по ЦБС нараховує 28288 примірників документів. Серед них: книг – 28054, журналів – 234. В типологічному аспекті дослідження показало, що всі документи – це художня література: класичні твори укр. літератури (твори письменників до ХХ ст., український фольклор), твори видатних авторів ХХ ст., твори сучасних укр. авторів, твори які складають шкільну програму. У хронологічному аспекті динаміка надходжень книг така: до 1980 р. – 4391 (15,7 %) видань; 1981-1990 рр. – 11510 (41 %); 1991-2000 рр. – 6647 (23,7 %); 2001-2010 рр. – 4233 (15,1 %); 2011-2015 рр. – 1273 (4,5 %) видань. А також у ході дослідження вивчено інтенсивність використання, попит та виявлено пасивну частину фонду. Проаналізовано відмовлення користувачам та проведено анкетування користувачів з метою вивчення їх запитів на дану літературу.

А також на протязі року проведено дослідження **«Стан укомплектованості бібліотек краєзнавчими документами»** з метою вивчення розділу краєзнавчого фонду 84.4(4УКР-4ХМЕ) Художня література. Твори місцевих письменників, його специфіки, змісту і структури.

Дослідивши статистичним методом ефективність формування та використання розділу краєзнавчої документальної бази, зроблено висновки, на основі яких визначено такі напрямки роботи по покращенню та вдосконаленню даного розділу фонду:

- розширити мовну структуру розділу краєзнавчого фонду виданнями англійською, німецькою та ін. мовами;
- провести ремонт виявлених пошкоджених книг;
- створити нові роздільники-персоналії у розділі фонду;
- залучати до акції «Подаруй бібліотеці краєзнавчу книгу» талановиту письменницьку молодь та поповнювати авторськими виданнями даний розділ фонду.

Бібліотеки міста провели соціологічне дослідження **«Стан укомплектованості бібліотек та використання користувачами патріотичної літератури»**, яке показало, що фонди бібліотек, в основному, забезпечують запити своїх користувачів в патріотичній книзі. Але при подальшому комплектуванні фондів слід враховувати, що література патріотичного змісту є затребувана і потребує постійного оновлення.

З метою вивчення думки внутрішньо переміщених осіб про інформаційно-бібліотечні послуги та визначення мотивів їхніх звернень до бібліотеки у січні центральна міська бібліотека провела соціологічне дослідження **«ВПО і бібліотека»**. Підсумки дослідження дають підстави стверджувати, що в умовах сьогодення бібліотека набула особливої уваги в обслуговуванні внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Опитування дало можливість визначити місце бібліотеки в житті переселенців, пріоритети в інформаційних потребах користувачів та ступінь їх задоволення, дізнатись думку переселенців щодо покращення діяльності бібліотеки.

Так, внутрішньо переміщені особи вважають, що для більш успішної діяльності потрібно: вивчати запити і потреби внутрішньо переміщених осіб; надавати бібліотечно-інформаційні послуги переселенцям; поповнювати бібліотечні фонди новою літературою, періодичними виданнями, в т.ч. документами на нетрадиційних носіях інформації, електронними виданнями; створювати умови для навчання внутрішньо переміщених осіб комп'ютерної грамотності.

Також працівниками центральної міської бібліотеки проведено соціологічне дослідження **«Студент ВУЗу – користувач бібліотеки»**, метою якого було визначити перспективні напрямки, форми і методи подальшого удосконалення обслуговування даної групи користувачів, відповідно до їх запитів та інтересів. В ході дослідження було визначено місце бібліотеки і роль читання в житті сучасних студентів, їх рівень інформаційної культури та рейтинг джерел інформування, якими вони користуються у бібліотеці.

Безумовно, сучасне молоде покоління більш компетентне у відношенні до електронних технологій, демонструє високий рівень комп'ютерної грамотності. Але в ході дослідження було виявлено, що відвідуючи бібліотеку вони все ж таки віддають перевагу текстовій інформації. Більша частина опитаних студентів вважає, що для них «Читання – це необхідна умова навчання». І вони б хотіли бачити у бібліотечних фондах більше нових підручників та науково-популярних видань, а також нових галузевих періодичних видань.

Працівники **Хмельницької ЦМБ** провели соціологічне дослідження **«Що читає молодь»**. Метою дослідження було - дізнатися, що цікаво читати молодим людям. У анкетуванні взяло участь 50 користувачів. Це загалом молоді люди віком до 30 років. Серед книг, які справили найбільше враження на респондентів - це українські автори: 22 % назвали Л.Костенко, О.Дочинець, 18 % респондентів назвали С.Талан; 12 %, а у решти 60 % думки розійшлися. Були названі Л.Романчук, Л.Дашвар, М.Матіос. В.Лис та інші.

Серед зарубіжних авторів беззаперечним лідером став Е.Ремарк, за нього віддали свої голоси 74% респондентів. Серед дитячих письменників В.Нестайко, за нього віддали свої голоси 61% респондентів. Таким чином, було виявлено кращих авторів та їх книги, які самі читачі рекомендують читати іншим.

Працівники **бібліотеки-філії №2 та №7** провели анкетування **«Книга в руках успіху»**, метою якого було виявити ставлення користувачів до книги та читання і чи може книга допомогти у вирішенні проблем та досягнення своєї мрії. Проаналізувавши матеріали анкетування, бібліотекарі вияснили, що для респондентів книга є початком успіху. Опитані не можуть уявити своє життя без книги, тому, що вона постійний їх супутник і порадник.

З метою визначення ставлення молоді до власної країни, суспільства працівники бібліотеки провели соціологічне дослідження **«Патріотизм у розумінні сучасної молоді»**. За результатами соціологічного дослідження можна окреслити загальну картину, що почуття патріотизму в сучасній молоді добре розвинуте. Однак, є певні чинники, які впливають на його формування. Молоде покоління небадьуже до своєї батьківщини і їх особливо турбує їхнє майбутнє та майбутнє держави.

Анкетування **«Моє хобі – читання»** провели бібліотечні працівники **бібліотеки-філії № 4**. Метою дослідження було якнайглибше вивчити інтереси дітей у вільний час. І визначити, як діти проводять своє дозвілля.

З метою виявлення читацьких потреб та популяризації літератури про Другу світову війну у **бібліотеці-філії № 8 та № 14** було проведено анкетування **«Улюблена книга про війну»**.

В анкетуванні взяло участь 53 користувача бібліотеки. Аналіз отриманих відповідей показав, що учні добре обізнані з літературою, яка присвячена подіям Другої світової війни. Найкращими книгами про війну за результатами опитування є: «Дорога до дому» Богдана Бойка, «Малиновий Дзвін» Юрія Збанацького та «Пароль – «Проскурів» Миколи Мачківського.

З метою визначеності випускників щодо майбутньої професії бібліотекарями було проведено соціологічне опитування **«Моя майбутня професія»** серед учнів 11 класів. У опитуванні взяло участь 67 випускників. Майже 80 % учнів обрали свою майбутню професію за поради батьків. 70 % опитуваних планують вступити до ВНЗ. Не знають, куди йти вчитися або працювати 20 % випускників. Ця категорія учнів має потребу в більш глибокому ознайомленні з різними професіями і спеціальностями.

В **бібліотеці-філії № 9** було проведено соціологічне дослідження **«Інтернет – це зв'язок сучасності»**. Метою дослідження було виявити, яке місце займає Інтернет у житті та спілкуванні користувачів. Було опитано 50 користувачів. Результати показали, що старші люди, а це 26 % респондентів не користуються Інтернетом для спілкування, 68% це молодь і вони переважно спілкуються через соціальні мережі, шукають там потрібну інформацію, ну а решта – 6 % опитаних не надають особливого значення в своєму житті Інтернету. Отже, з отриманих даних зроблено висновки, що Інтернет займає важливе місце в житті відвідувачів бібліотеки, допомагає їм спілкуватися з друзями, знаходити роботу та відповіді

на свої запитання. Інтернет – це сучасний зв'язок, який неодмінно має бути доступним у бібліотеці для залучення до неї користувачів.

За проведеним анкетуванням *«Ти на зв'язку з АТО?»*, в якому взяло участь 30 осіб, бібліотекарі ставили за мету дізнатися про ставлення користувачів бібліотеки до військової ситуації в країні та до воїнів АТО. Отримані результати показали, що 84 % респондентів безпосередньо чи опосередковано ця тема зачіпає, в їх сім'ях є воїни АТО, вони за них дуже переживають та по мірі своїх сил, допомагають, чим можуть. 16 % опитаних – байдуже ставляться до АТО. Також 89 % опитаних негативно розцінюють воєнні дії в зоні АТО та прагнуть їх найскорішого припинення.

В анкетуванні, що проводили працівники **бібліотеки-філії № 10 «Улюблена сучасна українська книга»** взяли участь 20 користувачів бібліотеки віком 10 - 15 років. Аналіз анкетування показав, що 30 % респондентів віддали свій голос за книгу «Таємне товариство боягузів» Л. Воронина, 20 % - за книгу «Русалонька із 7-В» М. Павленко, 20 % - за книгу «Федько, прибулець з Інтернету» С. Гридїна і 30 % за книги трилогії «Джури» В. Рутківського.

Працівниками **бібліотеки-філії № 10 та № 11** було проведене експрес-опитування *«ТОП-10 сучасних українських авторів»*, завдяки якому було визначено найулюбленіших сучасних українських авторів і найкращу сучасну українську книгу. Серед них «Таємниця козацького скарбу» А. Кокотюхи, «Прибульці з паралельного світу» Г. Малик, «Таємниця козацької шаблі» З. Мензатюк та інші.

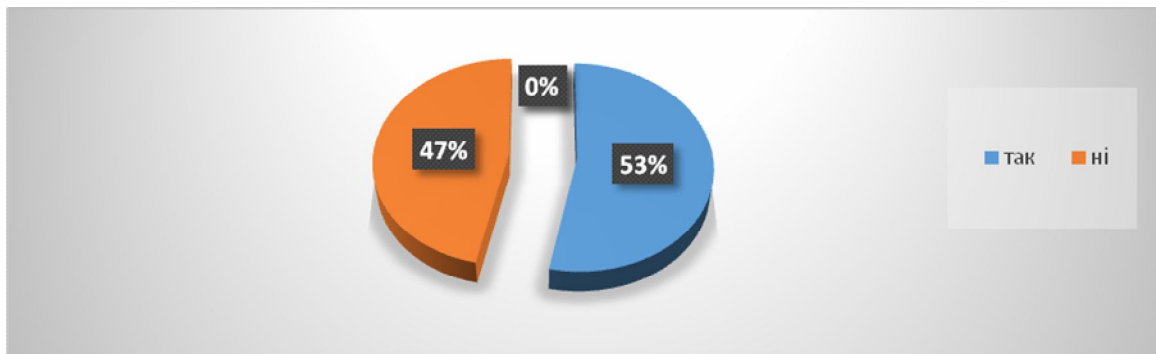
У **бібліотеці-філії № 13** було проведено експрес-опитування *«Щоб Ви хотіли прочитати?»* В якому взяли участь 22 користувача середнього та літнього віку. Після аналізування цих анкет зроблено висновки, що респонденти в основному, читають книги сучасних українських і зарубіжних авторів. Тому, при закупівлі книг для бібліотеки бібліотекарі намагаються підбирати ті книги, які задовольняють інтереси та потреби користувачів.

У бібліотеках області також проведено ряд досліджень, щодо визначення рівня обізнаності населення з надання послуг е-урядування та їх використання. У **Полонській ЦРБ - «Послуги е-урядування у вашому житті»**. В опитуванні взяли участь 20 респондентів. Ствердну відповідь на запитання «Чи знаєте Ви, що таке е-урядування?» дали 80 % респондентів. Постійними користувачами сервісів е-урядування виявилось 25 % респондентів. Не користувались послугами – 25 %, інколи користувались – 50 %.

Найбільшою популярністю користуються Інтернет-ресурси, через які можна отримати адміністративні електронні послуги та сайти національних та регіональних органів влади. Ефективними виявилися послуги для 75 % респондентів.

В **Нетішинській ЦМБ** проведено опитування *«Сервіси е-урядування для громади»*. Метою дослідження було здійснити аналіз поінформованості громади щодо послуг е-урядування, е-демократії; виявити найбільш популярні серед користувачів види послуг е-урядування. Було опитано 30 користувачів бібліотеки з яких 40 % опитаних вказали, що знають що таке «е-урядування», 60 % відповіли, що ні.

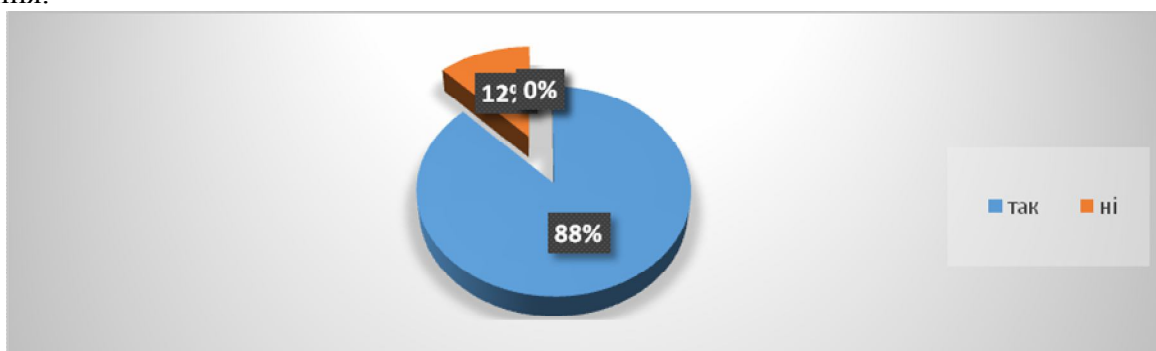
Послугами е-урядування в бібліотеці користується 53 % респондентів, 47 % не користується.

Мал.№5. Діаграма: *«Використання респондентами доступу до послуг е-урядування у бібліотеці».*

Найбільш корисними для себе користувачі бібліотеки вважають послуги з галузей освіти – 46 % респондентів, соціальної політики – 38 %, медицини – 11 %, інші галузі – 5 %.

88 % опитаних отримують в бібліотеці всю потрібну для себе інформацію з даного питання.

Мал.№6. Діаграма: *«Рівень задоволення респондентами послугами е-урядування».*

Додатково користувачі ще бажають отримувати е-послуги з галузей соціальної політики та житлово-комунального господарства.

З метою дослідження рівня поінформованості користувачів та виявлення потреб в використанні послуг е – урядування проведено експрес-опитування *«Якими послугами е – урядування Ви користуєтесь?»* у Хмельницькій ЦМБ. В опитуванні взяли участь 16 користувачів бібліотеки. Найбільш необхідною виявилися послуга – електронний доступ до надання адміністративних послуг, а саме: соціальні виплати, оформлення субсидій, пенсійний калькулятор, створення ОСББ. Учні старших класів та студенти надають перевагу послугі користування електронними ресурсами та базами даних бібліотеки.

А також такі дослідження як: *«Рівень поінформованості населення, щодо е-урядування у бібліотеці»* проведено у Теофіпольській ЦРБ, *«Використання е-послуг у бібліотеці»* - Хмельницькій ЦРБ.

Підготувала:

зав. сектором соціологічних досліджень на розвитку РТЦ
Н. Поліщук

Всі права на авторство збережено за працівниками бібліотек області, що подали звіт по науково-дослідній роботі до сектору соціологічних досліджень та розвитку РТЦ ХОУНБ ім. М.Островського.